

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Факультет інформатики, математики та економіки
Кафедра управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
управління та адміністрування

Завідувач кафедри Світлана ОСИПЕНКО
протокол № 1 від 01.09.2025 р.

Назва освітнього компонента <i>(обов'язковий /вибірковий)</i>	Макроекономіка <i>Обов'язковий</i>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Назва спеціальності	073 Менеджмент
Назва освітньої програми	Менеджмент підприємств і організацій
Рік викладання Семестр	2025-2026 н.р. 1 семестр
Викладач	Намлієва Наталя Василівна, кандидат економічних наук, доцент
Профайл викладача	https://fim.mdpu.org.ua/namliyeva-nataliya-vasylivna/
Контактна інформація та комунікація (зворотний зв'язок)	+380674507103 Namliyeva Natalya@msspu.edu.ua Онлайн-консультації: через систему центру освітніх дистанційних технологій, Viber, WhatsApp, e-mail
Сторінка освітнього компоненту на сайті центру дистанційних освітніх технологій МДПУ імені Богдана Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=1425

Анотація до освітнього компонента

Обов'язкова дисципліна «Макроекономіка» спрямована на вивчення теоретичних і практичних засад функціонування національної економіки як цілісної системи, формування економічного мислення та розуміння макроекономічних процесів і закономірностей. Дисципліна розкриває сутність макроекономічних явищ, основні макроекономічні показники, механізми економічного зростання, зайнятості, інфляції та державного регулювання економіки.

Курс охоплює питання функціонування товарного, грошового та фінансового ринків, макроекономічної рівноваги, фіскальної й монетарної політики держави, а також впливу зовнішньоекономічних факторів на розвиток національної економіки. Макроекономіка орієнтована на формування здатності аналізувати економічні процеси, оцінювати наслідки економічної політики та приймати обґрунтовані рішення в умовах мінливого економічного середовища.

Навчальний матеріал дисципліни викладається у тематичних модулях, що послідовно розкривають основні аспекти сучасної макроекономічної теорії та практики.

Мета та завдання освітнього компонента

Метою вивчення дисципліни «Макроекономіка» є формування у здобувачів теоретичних знань і практичних навичок щодо аналізу макроекономічних процесів і закономірностей функціонування національної економіки, оцінювання впливу державної економічної політики на розвиток країни та прийняття обґрунтованих економічних рішень.

Завданням вивчення дисципліни «Макроекономіка» є: ознайомлення з теоретичними основами макроекономічної науки; вивчення системи основних макроекономічних показників (ВВП, інфляції, безробіття, платіжного балансу); аналіз макроекономічної рівноваги; опанування механізмів фіскальної та монетарної політики; дослідження проблем економічного зростання, циклічності розвитку економіки та державного регулювання; оцінювання впливу зовнішньоекономічних факторів на національну економіку.

Вивчення дисципліни сприяє розвитку системного й аналітичного мислення, формуванню здатності оцінювати макроекономічні тенденції та наслідки економічної політики держави.

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування освітнього компонента

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові, предметні компетентності) (ФК)

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання

ПР03. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПР12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПР15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Soft Skills, які формуються в освітньому компоненті

1. вирішення проблем
2. управління часом
3. винахідливість
4. відкритість до критики
5. комунікативні навички

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Лекція	Семінарське заняття	Самостійна робота	Практика	Загальна кількість годин
Кількість годин <i>Денна форма</i>	46	44	90	-	180/6 кр
Кількість годин <i>Заочна форма</i>	10	8	162	-	180/6 кр.

Підсумковий контроль – залік

Політика освітнього компонента

Під час вивчення дисципліни «Макроекономіка» заохочується активна участь здобувачів у виконанні практично орієнтованих завдань, спрямованих на формування аналітичних і управлінських компетентностей. Це сприяє розвитку навичок аналізу макроекономічних процесів, оцінювання економічних показників, дослідження впливу державної економічної політики та прийняття обґрунтованих економічних рішень.

Освітній процес ґрунтується на студентоцентрованому підході, що передбачає активну взаємодію викладача і здобувача, розвиток самостійності, критичного мислення та аналітичних здібностей.

Оцінювання результатів навчання здійснюється з урахуванням рівня пізнавальної активності, здатності застосовувати теоретичні знання на практиці та глибини опанування змісту дисципліни.

У процесі засвоєння курсу обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності. Усі виконані роботи мають відображати самостійні управлінські чи аналітичні рішення, авторські висновки та власні ідеї здобувачів. Порушення принципів академічної доброчесності може проявлятися у відсутності посилань на використані джерела, фабрикуванні або підробці даних, списуванні (зокрема із використанням електронних засобів), а також у втручанні в результати роботи інших студентів. Виявлення таких випадків є підставою для незарахування роботи. У разі встановлення факту плагіату здобувач зобов'язаний повторно виконати завдання.

Під час виконання індивідуальних і групових завдань недопустиме порушення академічної доброчесності: використовуючи інтернет-

ресурси чи інші джерела інформації, здобувач обов'язково зазначає їх у списку використаних джерел або посиланнями в тексті.

Здобувачі вищої освіти можуть брати участь у проєкті сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>. (<https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>)

Результати навчання, здобуті в межах неформальної освіти, можуть бути визнані відповідно до чинного законодавства України та внутрішніх положень закладу вищої освіти.

Під час дії воєнного стану освітній процес здійснюється у синхронному та асинхронному форматах із обов'язковим дотриманням безпекового режиму під час повітряних тривог.

Структура освітнього компонента

ПЕРЕЛІК ТЕМ (МОДУЛІВ)	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН ДЕННА ФОРМА				КІЛЬКІСТЬ ГОДИН ЗОЧНА ФОРМА				РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
	Л	ПР	СР	ВСЬОГО	Л	ПР	СР	ВСЬОГО	
Тема 1. Макроекономіка як наука	2	2	10	14	1	-	18	19	1; 3; 5
Тема 2. Макроекономічні показники у системі національних рахунків.	4	2	10	16	1	1	18	20	2; 3; 5
Тема 3. Сукупний попит та сукупна пропозиція	4	4	10	18	1	1	18	20	1; 3; 5
Тема 4. Циклічні коливання економіки та наслідки порушення макроекономічної рівноваги.	6	6	10	22	2	1	18	21	2; 3; 5
Тема 5. Рівновага товарного ринку. Модель кейнсіанського хреста.	6	6	10	22	1	1	18	20	2; 3; 5
Тема 6. Встановлення рівноваги на ринку грошей.	6	6	10	22	1	1	18	20	1-5
Тема 7. Спільна рівновага на ринку товарів і грошей: модель IS-LM	6	6	10	22	1	1	18	20	1-5
Тема 8. Макроекономічна політика у відкритій економіці.	6	6	10	22	1	1	18	20	1-5
Тема 9. Рівновага відкритої економіки: модель Мендела-Флемінга.	6	6	10	22	1	1	18	20	2; 4; 5
Усього	46	44	90	180	10	8	162	180	

Програма освітнього компонента

ТЕМА 1. МАКРОЕКОНОМІКА ЯК НАУКА

Макроекономіка як складова економічної теорії і її місце в системі економічних наук. Основні етапи становлення і розвитку макроекономіки. Суперечність між суспільними потребами і економічними ресурсами – головна проблема макроекономіки. Предмет макроекономіки. Цілі та завдання курсу.

Позитивна та нормативна функції макроекономіки. Макроекономіка та економічна політика.

Методологія макроекономічного аналізу. Загальні та специфічні методи макроекономічних досліджень. Агреговані величини та

функціональні зв'язки. Моделювання як основний метод макроекономічного аналізу. Припущення, екзогенні та ендогенні змінні макроекономічних моделей. Запаси і потоки як два види кількісних змінних. Модель кругових потоків національної економіки.

ТЕМА 2. МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ У СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНИХ РАХУНКІВ

Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. Методологічні принципи побудови системи національних рахунків. Основні категорії системи національних рахунків: додана вартість, інституційні одиниці, сектори, операції, рахунки.

Основні макроекономічні показники. Валовий національний (ВНП) та валовий внутрішній продукт (ВВП). Методи обчислення ВВП: виробничий, кінцевого використання, розподільчий.

Співвідношення між основними показниками системи національних рахунків. Макроекономічні показники на чистій основі. Обмеженість показників. Чистий економічний добробут і методика його розрахунку.

Номинальний та реальний ВВП. Поточні та постійні ціни. Темпи росту та темпи приросту реального ВВП. Індекси цін. Інфлювання та дефлювання ВВП.

ТЕМА 3. СУКУПНИЙ ПОПИТ ТА СУКУПНА ПРОПОЗИЦІЯ

Сукупний попит: сутність, структура та відмінність від одотоварного попиту. Крива сукупного попиту. Цінові фактори сукупного попиту. Нецінові фактори, які впливають на сукупний попит.

Сукупна пропозиція. Сутність сукупної пропозиції. Сукупна пропозиція на основі виробничої функції. Класична модель сукупної пропозиції. Кейнсіанська модель сукупної пропозиції. Короткострокова крива сукупної пропозиції. Зміна цін і реального ВВП на різних ділянках короткострокової кривої сукупної пропозиції. Крива сукупної пропозиції у довгостроковому періоді. Нецінові фактори сукупної пропозиції.

Сукупний попит – сукупна пропозиція (модель AD-AS) як базова модель економічної рівноваги. Довгострокова та короткострокова рівновага. Збурення сукупних попиту і пропозиції та механізми відновлення рівноваги.

ТЕМА 4. ЦИКЛІЧНІ КОЛИВАННЯ ЕКОНОМІКИ ТА НАСЛІДКИ ПОРУШЕННЯ МАКРОРІВНОВАГИ

Сутність, природа і причини циклічності. Відхилення реального ВВП від потенційного рівня. Види циклів та їх специфіка. Антикризова політика.

Інфляція як макроекономічне явище. Способи вимірювання інфляції. Умови виникнення та причини інфляції. Типи та форми прояву інфляції. Інфляція попиту та інфляція витрат. Очікувана і непередбачена інфляція. Соціально-економічні наслідки інфляції. Антиінфляційна політика держави.

Ринок робочої сили. Кількісні характеристики ринку праці: економічно активне та економічно неактивне населення, зайняті, безробітні. Рівень безробіття. Види безробіття та його природний рівень. Повна зайнятість.

Теоретичні підходи до пояснення причин безробіття. Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Крива Філіпса. Економічні та соціальні втрати від безробіття. Закон Оукена. Державна політика зайнятості та соціальний захист населення.

ТЕМА 5. РІВНОВАГА ТОВАРНОГО РИНКУ. МОДЕЛЬ КЕЙНСІАНСЬКОГО ХРЕСТА

Теоретичні передумови класичної і кейнсіанської моделей макроекономічної рівноваги. Закон Сея. Рівновага інвестицій і заощаджень, співвідношення реального і потенційного ВВП у класичній моделі. Концепції ефективного попиту, основного психологічного закону і рівноваги за умов неповної зайнятості в моделі Кейнса.

Фактичні та планові витрати. Хрест Кейнса. Механізм досягнення рівноважного обсягу виробництва. Коливання рівноважного ВВП навколо економічного потенціалу. Мультиплікатор автономних витрат. Види мультиплікатора. Рецесійний та інфляційний розриви.

Бюджетно-податкова політика: сутність, види та функції. Загальне поняття про елементи бюджетно-податкової політики (податки, податкова система, державні видатки та їх структура, державний бюджет, дефіцит бюджету і державний борг).

Автоматичні стабілізатори та дискреційна стабілізаційна політика. Управління державним боргом.

ТЕМА 6. ВСТАНОВЛЕННЯ РІВНОВАГИ НА РИНКУ ГРОШЕЙ

Грошова система: сутність та основні елементи. Структура грошової маси. Основні грошові агрегати. Пропозиція грошей та фактори, що її визначають. Депозитний та грошовий мультиплікатор. Попит на гроші: ефекти доходів, цін та процентних ставок. Рівновага на грошовому ринку.

Основні принципи функціонування банківської системи. Цілі та види грошово-кредитної політики. Методи та інструменти грошово-кредитної політики. Кейнсіанська та монетарна концепції грошової політики. Причини нестабільності грошово-кредитної системи та заходи щодо її стабілізації.

ТЕМА 7. СПІЛЬНА РІВНОВАГА НА РИНКУ ТОВАРІВ І ГРОШЕЙ: МОДЕЛЬ IS-LM

Сутність моделі IS-LM та її передумови. Умови рівноваги ринку товарів в закритій економіці. Рівняння кривої IS і механізм її побудови.

Рівновага грошового ринку. Рівняння кривої LM і механізм її побудови. Загальна рівновага на ринку товарів і грошей та її відображення в моделі IS-LM.

Модель IS-LM і коливання економічної активності. Бюджетно-податкова політика в моделі IS-LM. Грошово-кредитна політика в моделі IS-LM. Відносна ефективність державної політики в моделі IS-LM. Ефект витіснення. Зовнішні збурення в моделі IS-LM.

ТЕМА 8. МАКРОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА У ВІДКРИТІЙ ЕКОНОМІЦІ

Міжнародна економіка і національна економіка. Форми міжнародних економічних відносин. Відкрита економіка. Розрахунок ВВП у відкритій економіці. Роль чистого експорту у ВВП та ВНП.

Міжнародна торгівля і зовнішньоторгова політика. Тарифні методи регулювання зовнішньої торгівлі: імпортне та експортне мито. Наслідки застосування тарифного регулювання. Нетарифні обмеження зовнішньої торгівлі і їх ефективність. Аргументи на користь політики протекціонізму та контраргументи.

Валюта і обмінний курс. Види, міжнародні системи і режими валютного курсу. Валютний ринок і фактори обмінного курсу. Співвідношення номінального і реального валютного курсів. Довгострокова і короткострокова рівновага валютного ринку. Вплив макроекономічної політики на рівновагу ринку валюти.

Модель платіжного балансу. Взаємозв'язок платіжного балансу. Коливання валютного курсу як інструмент автоматичного регулювання платіжного балансу. Вплив економічної політики на платіжний баланс.

ТЕМА 9. РІВНОВАГА ВІДКРИТОЇ ЕКОНОМІКИ: МОДЕЛЬ МЕНДЕЛА-ФЛЕМІНГА

Макроекономічна рівновага невеликої відкритої економіки. Загальна характеристика моделі Мендела-Флемінга і її графічна інтерпретація.

Розвиток невеликої відкритої економіки за режиму гнучкого обмінного курсу: бюджетно-податкова, грошово-кредитна та торгівельна політика. Макроекономічна політика за режиму фіксованого валютного курсу. Порівняльна характеристика наслідків економічної політики за різних режимів валютного регулювання. Вплив мобільності капіталу на результати макроекономічної політики.

ТЕМА 10. ДОВГОСТРОКОВЕ ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Показники та фактори економічного зростання. Крива економічного зростання. Можливі негативні наслідки економічного зростання.

Моделювання економічного зростання. Економічне зростання на основі моделі AD-AS і кривої виробничих потужностей. Кейнсіанські

моделі економічного зростання: моделі Харрода і Домара. Класичні моделі економічного зростання: моделі Солоу та Міда.

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1	Окреслити проблемні аспекти макроекономічного розвитку країни та визначити їхній вплив на економічне зростання, зайнятість населення, рівень цін і фінансову стабільність.
2	Підготувати тези доповіді щодо актуальних підходів, методів або інструментів макроекономічного регулювання (фіскальна та монетарна політика, антиінфляційні заходи, державне регулювання економіки, стимулювання економічного зростання тощо).
3	Підготувати проєкт або відеопрезентацію, присвячену сучасним макроекономічним процесам: аналізу макроекономічних показників, економічних циклів, впливу державної політики на економіку, зовнішньоекономічним зв'язкам.
4	За обраною темою розробити схеми або таблиці, що відображають сутність макроекономічних процесів: модель макроекономічної рівноваги, структуру ВВП, взаємозв'язок інфляції та безробіття, інструменти державної економічної політики.

Схема курсу (теми для самостійного опрацювання)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 1. Макроекономіка як наука	1. Проаналізувати обмеження макроекономічного прогнозування в умовах глобальної нестабільності. 2. Порівняти підходи класичної та кейнсіанської шкіл до ролі держави в економіці.
Тема 2. Макроекономічні показники у системі національних рахунків.	1. Оцінити недоліки ВВП як показника добробуту населення. 2. Проаналізувати вплив тіньової економіки на достовірність макроекономічної статистики.
Тема 3. Сукупний попит та сукупна пропозиція	1. Дослідити вплив воєнних або кризових факторів на структуру сукупного попиту. 2. Проаналізувати роль очікувань економічних суб'єктів у формуванні сукупної пропозиції.
Тема 4. Циклічні коливання економіки та наслідки порушення макроекономічної рівноваги.	1. Проаналізувати особливості сучасних економічних криз у порівнянні з класичними циклічними спадами. 2. Оцінити соціальні наслідки тривалого економічного спаду.
Тема 5. Рівновага товарного ринку. Модель кейнсіанського хреста.	1. Дослідити роль споживчих очікувань у формуванні мультиплікаційного ефекту. 2. Проаналізувати вплив державних витрат на довгострокову стійкість економіки.
Тема 6. Встановлення рівноваги на ринку грошей.	1. Оцінити вплив цифровізації фінансової системи на попит на гроші. 2. Проаналізувати наслідки тривалої політики низьких відсоткових ставок.
Тема 7. Спільна рівновага на ринку товарів і грошей: модель IS-LM	1. Дослідити практичну застосовність моделі IS-LM в умовах сучасної відкритої економіки. 2. Проаналізувати вплив бюджетного дефіциту на макроекономічну рівновагу.
Тема 8. Макроекономічна політика у відкритій економіці.	1. Оцінити ефективність валютного регулювання в умовах глобалізації. 2. Проаналізувати вплив міжнародних фінансових організацій на економічну політику країни.

Тема 9. Рівновага відкритої економіки: модель Мендела-Флемінга.	1. Дослідити обмеження застосування моделі Мендела-Флемінга в країнах з перехідною економікою. 2. Проаналізувати вплив режиму валютного курсу на ефективність фіскальної та монетарної політики.
---	---

Методи навчання та форми контролю у відповідності до програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми і засоби оцінювання
ПР03. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.	Методи навчання: лекції з елементами проблемного викладу; пояснювально-ілюстративний метод із використанням макроекономічних моделей; аналіз макроекономічних ситуацій і прикладів економічної політики; практичні заняття з розв'язання аналітичних і розрахункових завдань; дискусії щодо сучасних економічних концепцій та ролі держави в економіці.	Поточний контроль: усне опитування з певної проблеми, тестовий контроль, захист презентацій, самоконтроль Підсумковий контроль: залік.
ПР12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.	Методи навчання: аналіз макроекономічних показників та їх впливу на діяльність організацій; розгляд ситуаційних завдань щодо наслідків економічної політики; порівняльний аналіз економічних рішень держави; підготовка аналітичних доповідей і міні-досліджень; обговорення соціально-економічних наслідків макроекономічних змін.	Поточний контроль: усне опитування з певної проблеми, тестовий контроль, захист презентацій, самоконтроль Підсумковий контроль: залік.
ПР15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.	Методи навчання: дискусії щодо соціальної відповідальності економічної політики; аналіз впливу макроекономічних рішень на добробут населення; обговорення проблем економічної нерівності та зайнятості; робота в групах над аналітичними завданнями; підготовка рефлексивних есе з економічної етики та соціальних наслідків державної політики.	Поточний контроль: усне опитування з певної проблеми, тестовий контроль, захист презентацій, самоконтроль Підсумковий контроль: залік.

Критерії оцінювання відповідно до форм і видів контролю

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/> та «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/>.

Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить

поточний, підсумковий контроль знань та оцінювання самостійної роботи. Робота здобувачів на навчальних заняттях оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладач визначає види самостійної роботи здобувачам. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Підсумковий контроль знань – вид контролю, який проводиться наприкінці навчального семестру у формі заліку/диференційного заліку.

Загальний бал (ЗБ ОК) з освітнього компонента складається з суми балів, отриманих за навчальну, самостійну роботу та підсумковий контроль знань (залік (З)/екзамен (Е)).

Бально-накопичувальна система здобувача з освітнього компонента		
Робота на навчальних заняттях (максимальний сумарний бал – 30):		
Практико-орієнтовані завдання		20
Тестування		10
Самостійна робота студента (максимальний сумарний бал – 30):		
Окреслити проблемні аспекти макроекономічного розвитку країни та визначити їхній вплив на економічне зростання, зайнятість населення, рівень цін і фінансову стабільність.		10
Підготувати тези доповіді щодо актуальних підходів, методів або інструментів макроекономічного регулювання (фіскальна та монетарна політика, антиінфляційні заходи, державне регулювання економіки, стимулювання економічного зростання тощо).		10
Підготувати проєкт або відеопрезентацію, присвячену сучасним макроекономічним процесам: аналізу макроекономічних показників, економічних циклів, впливу державної політики на економіку, зовнішньоекономічним зв'язкам.		5
За обраною темою розробити схеми або таблиці, що відображають сутність макроекономічних процесів: модель макроекономічної рівноваги, структуру ВВП, взаємозв'язок інфляції та безробіття, інструменти державної економічної політики.		5
Підсумковий контроль: іспит (максимальний бал – 40)		40
Загальний бал (максимальний бал – 100)		100

Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Оцінювання видів навчальної діяльності здійснюється за шкалою «0», «1», «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти за окремими видами навчальних робіт, наведені у таблиці нижче.

Оцінювання окремих видів робіт

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
<p>Проекти/відео-презентації з актуальних проблем макроекономічного розвитку країни, розробка схем і таблиць</p>	<p>5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 5 балів – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, – 4 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 3 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 1-2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат. <p>0 балів – відповідь відсутня</p>
<p>Практико-орієнтовані завдання (розрахунок показників, ситуаційні завдання, ідентифікація і вирішення проблем тощо)</p> <p>Самостійна робота практичного спрямування</p>	<p>10 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 9-10 балів – завдання виконане самостійно, добирає самостійно інформаційні джерела, що відповідають завданню, розраховує показники для обґрунтування управлінських рішень. – Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 7-8 балів – завдання виконані повністю, без допомоги викладача, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 5-6 Завдання виконане після консультації з викладачем і неповністю. В ході виконання завдання застосовує запропонований викладачем спосіб отримання інформації з декількох джерел. Має фрагментарні навички роботи з підручником, науковими джерелами. Може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати його, але непослідовний у своїх висновках. Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну. – 3-4 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. – Здобувач віддає перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань. – 1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками.

	<ul style="list-style-type: none"> – Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. – 0 балів – відповідь відсутня
--	---

Згідно Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладачем за освітнім компонентом визначено 3 види самостійної роботи (згідно орієнтовного переліку видів діяльності здобувача, які дозволяють продемонструвати досягнення результатів навчання, наведених в Положенні). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Підсумковим контролем на освітньому компоненті *Макроекономіка* є залік, на його складання надається 40 балів. Залікова робота включає 1 теоретичне питання (10 балів), практичне завдання (10 балів) та 20 тестових завдань (по 1 балу за відповідь) з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту. Критерії оцінювання підсумкового контролю подано нижче:

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	Оцінювання теоретичного питання, практичного завдання	За 40 бальною шкалою
<p>Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.</p>	відмінно	9-10	36-40
<p>Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.</p>	добре	8	33-35
<p>Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.</p>	добре	6-7	30-32
<p>Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати</p>	задовільно	5	27-29

завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.			
Початковий рівень Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.	задовільно	3-4	24-26
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	Не зараховано (з можливістю повторного складання)	2-3	21-23
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	0-1	1-20

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики, диференційованого заліку	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	добре	
64-73	D	задовільно	
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ В НЕФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>

Викладач надає здобувачам актуальну інформацію про підвищення рівня професійної підготовки та можливе перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінках освітніх компонентів на ЦОДТ, а також в telegram-групах.

Перелік рекомендованої літератури (основної і додаткової), електронних ресурсів, нормативних документів, публікацій з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії <http://eprints.mdpu.org.ua> та у вільному доступі у мережі Інтернет

Основна:

1. Базилевич В. Д. Макроекономіка : підручник. Київ : Знання, 2019. 710 с.
2. Савченко А. Г. Макроекономіка : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2018. 399 с.
3. Гальчинський А. С., Геєць В. М. Макроекономічний аналіз : навч. посіб. Київ : Основи, 2020. 540 с.
4. Петруня Ю. Є. Макроекономіка : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 352 с.
5. Дзюбик С. Д., Ривак О. С. Макроекономіка : навч. посіб. Київ : Кондор, 2020. 336 с.

Допоміжна:

6. Мочерний С. В. Економічна теорія : підручник. Київ : Академія, 2019. 640 с.
7. Гринів Л. С. Національна економіка : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2018. 460 с.
8. Климко Г. Н. Основи економічної теорії : навч. посіб. Київ : Знання, 2019. 615 с.
9. Шевченко Л. С. Економічна політика держави : навч. посіб. Харків : Право, 2020. 280 с.
10. Чухно А. А. Сучасні економічні теорії : підручник. Київ : Знання, 2018. 512 с.
11. Федоренко В. Г. Економічний розвиток та макроекономічна стабільність : навч. посіб. Київ : Алерта, 2021. 296 с.
12. Гражевська Н. І. Економічні системи епохи глобальних змін : монографія. Київ : КНЕУ, 2019. 431 с.

Електронні ресурси:

13. Національний банк України : офіційний сайт. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення: 15.12.2024).
14. Державна служба статистики України : офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 15.12.2024).
15. Міністерство фінансів України : офіційний сайт. URL: <https://mof.gov.ua> (дата звернення: 15.12.2024).
16. Міністерство економіки України : офіційний сайт. URL: <https://www.me.gov.ua> (дата звернення: 15.12.2024).
17. Законодавство України : офіційний вебпортал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 15.12.2024).
18. Міжнародний валютний фонд (українська інформаційна сторінка). URL: <https://www.imf.org> (дата звернення: 15.12.2024).
19. Світовий банк : офіційний сайт (дані макроекономічної статистики). URL: <https://www.worldbank.org> (дата звернення: 15.12.2024).

Повний список основної і додаткової літератури можна отримати у викладача або на сторінці дистанційної освіти <https://v.gd/Wxvnrwy>

Публікації з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії <http://eprints.mdpu.org.ua> та у вільному доступі у мережі Інтернет:

1. Намлієва Н.В. Роль комунікацій в закладі вищої освіти. Сучасні технології управління соціально-економічним розвитком України в умовах глобальних викликів сьогодення: Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції, 21-22 листопада 2024 року, м.

Запоріжжя. 2024. 226-228 с

2. Намлієва Н. В. Інноваційне зростання підприємництва в контексті післявоєнного економічного відновлення. Стратегічні орієнтири приєднання України до ЄС: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 21 березня 2025 р.). Львів-Торунь : Liha-Press, 2025. 111-116 с.

3. Намлієва Н. В. Цифрова трансформація – ефективний засіб для переорієнтації та конкурентоспроможності підприємства. The 10th International scientific and practical conference “Scientific research: modern challenges and future prospects” (May 12-14, 2025) MDPC Publishing, Munich, Germany. 2025. 433-441 p.

4. Natalia Namliieva. Digital technologies as an important factor of the economic development of Ukraine. International Scientific Conference Reforming and Stabilising a Market Economy: Current Challenges : Conference Proceedings (April 4-5, 2025. Kielce, Poland). Riga, Latvia : Baltija Publishing, 124 pages (38-42).

5. Намлієва Н. В. Цифрові технології в економічному розвитку України. Global Trends in the Development of Information Technology and Science: Collection of Scientific Papers «International Scientific Unity» with Proceedings of the 1 International Scientific and Practical Conference. January 8-10, 2025. Stockholm, Sweden. 45-48 p.

6. Намлієва Н. В. Підвищення ефективності комунікацій в закладі вищої освіти. Освітній процес сьогодення: досягнення, виклики, перспективи : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Тернопіль, 25 квітня 2025 року) / Редколегія: О. М. Петровський, І. М. Вітенко, О. І. Когут, О. Я. Колодійчук, Г. Р. Корицька, О. Р. Олексюк, Ю. М. Починок, В. Я. Гаїда, І.І. Подлесна. Тернопіль, 2025. 331-333 с.